

"TIJD-SCHRIFT" van de Historische Vereniging Vlaardingen.
Leden en danateurs van de H.V.V. ontvangen TIJD-SCHRIFT
nummer 6 gratis. Losse nummers f 1,-- per stuk.
Redactie: J.M. den Draak en P.J. Westerdijk.
maart 1971 Corr. adres: Veerplein 27, Vlaardingen, tel. 010-343760

Contributie: f 10,-- per jaar, contributie voor elk volgend lid uit een
gezin en voor jeugdleden: f 5,-- per jaar.
Postgiro : 75 09 78 t.n.v. Penningm. Historische Veren. Vlaardingen
Administratie: J. de Lig, Wilhélminastraat 49, Vlaardingen

IN DIT NUMMER:

- . de komende programma's
- . mededelingen
- . Vlaardingen in gevaar bij de Allerheiligenvloed op 1-11-1570, door A. Bijl Mz.
- . Bijdrage tot de geschiedenis van de voormalige ridderhofstad HOLY onder Vlaardingen, door P.J. Westerdijk.

DE KOMENDE PROGRAMMA'S:

0 vrijdagmiddag 26 maart 1971, half drie:

BEZOEK AAN HET ARCHIEF VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND,
Oude Delft 167, Delft.

Chartermeester C. Postma zal een korte causerie houden over de betekenis en functie van dit archief (juist in dit nummer maakt de heer A. Bijl Mz. in zijn artikel over de Allerheiligenvloed melding van belangrijke bronnen, aanwezig in dit archief.)

Tijdens dit bezoek zullen enkele kostbare stukken uit het rijke bezit getoond worden. Er is volop gelegenheid tot vragenstellen. Na de inleiding volgt een rondleiding door het openbare deel van het archief.

LAAT DEZE BOEIENDE EXCURSIE-MOGELIJKHEID U NIET ONTGAAN!!!

Vertrek: Om twee uur van het parkeerterrein bij het balastingkantoor aan de Parallelweg. Niet-autobezitters kunnen meerijden.

0 dinsdagavond 6 april 1971, 8 uur, kleine bovenzaal van Triangel, Fransenstraat,

Causerie door dr. JOAN HEMELS over
"DE KRANT ALS HISTORISCHE BRON".

Ook in Vlaardingen komt het historisch onderzoek -gelukkig- weer opnieuw op gang. De onderzoekers krijgt daarbij dikwijls min of meer uitvoerig te maken met door kranten verwerkte informatie. Dan moet onverbiddelijk de vraag luiden: Hoe zijn deze informatie te gebruiken? Welke waarde hebben ze voor het historische onderzoek?

Dr. Joan Hemels weet daarover zowel instruktief als onderhoudend te vertellen. Kom zèlf maar luisteren!

0 donderdagavond 13 mei 1971, half acht in de bovenzaal van Triangel

Jaarvergadering van de Historische Vereniging Vlaardingen.

Gastspreker: C. HOEK, hoofd van de afdeling Oudheidkundig Onderzoek van de dienst Gemeentewerken Rotterdam.

Hoewel het onderwerp, waarover de heer Hoek zijn met dia's geïllustreerde inleiding zal houden, nog nader bij de konvokatie bekend gemaakt zal worden, kunnen wij nu wèl berichten dat zijn inleiding vooral betrekking zal hebben op oud-Vlaardingen.

Reserveer deze avond in uw agenda, op uw kalender.

MEDEDELINGEN:

Administrateur.

Eerder berichtten wij u al dat de heer Joh.de Lig, Wilhelminastraat 49, op uitnodiging van het bestuur, als administrateur van de vereniging zou gaan fungeren.

Inmiddels zijn alle gegevens, ook en vooral die betreffende de ledenadministratie en contributiebetaling, bij hem thuis.

Wanneer u vragen daarover heeft, een adreswijziging wilt zenden, informatie nodig hebt, wendt u zich tot de administrateur. Hij staat u graag te woord!

Ontvangen en voor u ter inzage:

Dezer dagen ontvingen wij het verslag van de afdeling Oudheidkundig Onderzoek van de dienst Gemeentewerken Rotterdam, over het jaar 1970.

Onder deze nuchtere titel hebben de heren C.Hoek en A.A.Arkenbout een schat aan oudheidkundig materiaal verzameld, "bij-eengegraven" tot in een verre omtrek van Rotterdam. Zeer instructieve kaarten en tekeningen, alsmede tal van foto's begeleiden de tekst.

Belangstellenden kunnen het boekwerk bij de administrateur in bruikleen verkrijgen.

Topografische katalogus:

Forum Antiquarian Booksellers, postbus 129, Utrecht, liet weten dat zij een topografische katalogus uitgeven, die zij belangstellenden toezenden (naar wij begrepen: kosteloos).

Een briefkaartje naar bovenstaand adres kan u dus eigenaar van die katalogus doen worden.

Ledenprent 1971.

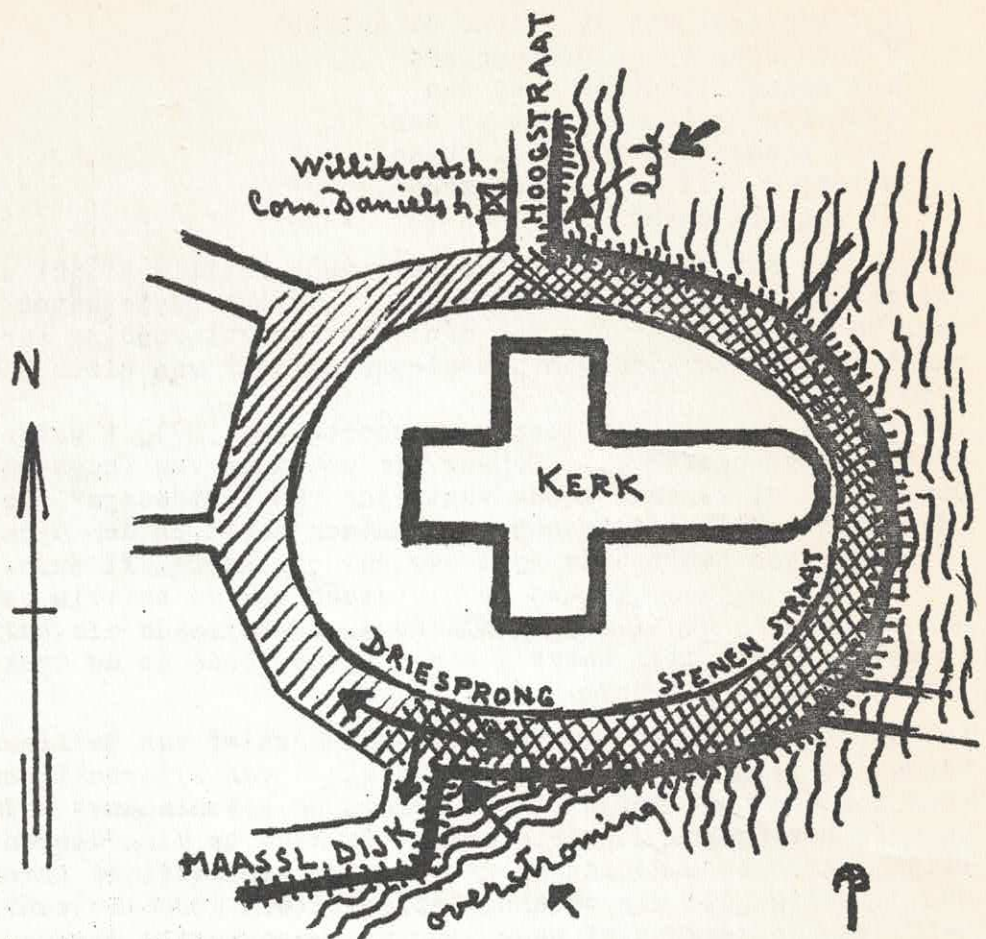
Dezer dagen zal de met grote meerderheid gekozen ledenprent 1971 gereed komen en verzonden worden.

Het is de reproductie van een gewassen tekening van de hand van ons bestuurslid P.Westerdijk, voorstellend het toegangshek en de oprijlaan van de voormalige boerderij HOLY.

Helaas kunnen we deze reproductie niet alle leden toezenden: hoewel deze prent een bevestiging is van het lidmaatschap en niet gekoppeld aan de contributiebetaling, zullen we enkele leden toch moeten verzoeken eerst hun contributie over 1970 en 1971 te voldoen.

Wij zullen daarvoor kwitanties uitschrijven.

SCHETS VAN DE
OVERSTROMING
OP DE MARKT
TIJDENS DE
ALLERHEILIGEN-
VLOED OP
1 NOV. 1570

De stormvloed van 1 november 1570 staat bekend als een der verschrikkelijkste rampen uit de geschiedenis van de lage landen. Van Vlaanderen tot noordwest Duitsland werd het gehele kustgebied tot ver landwaarts geteisterd, waarbij ontelbare mensenlevens en have en goed verloren gingen. Een ramp die in omvang die van 1953 ver overtrof en waarbij zeker niet de hulpverlening aanwezig was waarover onze moderne tijd kon beschikken. Onder redactie van Dr. K. de Vries en Dr. J.P. Winsemius verscheen in 1970 bij de Miedema pers te Leeuwarden het met een dertigtal illustraties, facsimiles van handschriften, kaarten etc., fraai verluchte boek De Allerheiligenvloed van 1570. Daarin worden de gevolgen van de ramp door vijf medewerkers, elk hunner deskundig op zijn gebied, beschreven voor Friesland, Groningen, Ostfriesland, midden-west Nederland en Zeeland. In het door Mr. Dr. J.P. Winsemius, dijkgraaf van het Hoogheemraadschap Delfland, geschreven hoofdstuk „midden-west Nederland" wordt ook de situatie van Delfland uitvoerig behandeld en vraagt daarmee Vlaardingen bijzondere aandacht.

Delfland kwam er, mede dank zij een in de jaren 1562 en 1563 aangebrachte verhoging van de Maasdiijk, vrij goed af en de schade beperkte zich hier in hoofdzaak tot de duinen die ernstig werden aangetast en waarbij de dorpen Ter Heyde en Scheveningen gedeeltelijk verloren gingen. Ondanks genoemde verhoging van de Maasdiijk blijkt het te Vlaardingen op die rampzalige Allerheiligendag toch wel erg gespannen te hebben! Op de Markt bij de Maassluisse dijk spoelde het water naar binnen en aan het begin van de Hoogstraat was de dijk lek en moet het water dus eveneens zijn binnengedrongen.

De heer Winsemius deelt over een en ander interessante bijzonderheden mee (pag. 87-89 en 131) en maakt melding van het in het archief van Delfland berustende proces-verbaal van waterpassing van de Maasdijk, die na de vloed werd gedaan. Op de in het boek gereproduceerde bladzijde uit het „registerken voir de waterpassinge van de delflantschen maesdijck" lezen we o.m. (pag. 131)

„De kercke tot Vlaerdingen 1111 boet"
„Opt beginsel van de steene straet tot
Vlaerdingen opten driespronck
int aldaer laechste daer den
dyck over gelopen heeft es den
dyck hooch vuytet voors. buyten
water, de VII duym afgetrocken,
XI voet IX duym"

Uit de aan het bovenstaande voorafgaande notitie blijkt dat het naastgelegen stuk dijk 16 voet en 5 duim „vuytet buytenwater" gemeten, hoog was. De overstroming had dus een ernstige ontgronding ter plaatse veroorzaakt, een verzakking van „de steene straet" van circa 5 voet (ongeveer 1,50 m):

...„teynde dye straet" (lezen we voorts pag. 87) „t water onder deur den dyck gelopen heeft"„Tegens die voordeur van Thuys van Cornelis Daniëls zoon, staende aende westzijde van t straetge" (de Hoogstraat) „daer sinte Willeboorts huysken gestaen heeft, es den dyck daer t hoochste water gestaen heeft ende nyet overgelopen heeft, XI duym. Recht" (-s van die straat). „Tegens de zuytstoup van de bailliu es den dyck hooger dan de voorgaende XI duym...XIX duym...Ende seyde die bailliu dat 't water in de goot voor zijn poert gestaen hadde, ende es de dyck aldaer hooger dan die goot XXIII duym." (ca. 60 c.m.

Met deze authentieke gegevens uit het archief van Delfland heeft de heer Winsemius in zijn bijdrage over de vloed van Allerheiligendag 1570, ons tevens ook een belangrijk stuk Vlaardingse geschiedenis bezorgd.

Waar in bovengenoemd „registerken" de kerk te Vlaerdingen genoemd wordt, blijkt dat deze mede aan de waterkering van Delfland onderhoudsplichtig was. Stellig gold die onderhoudsplicht (een gedeelte van?) de oostelijke helft van de kerkheuvel waar deze als waterkering diende. De kerk was in die plicht te kort geschoten, wat niet alleen blijkt uit het feit van de overstroming, doch ook uit de aantekening „1111 boet" (vier maal bij het schouwen en waterpassen door de heren van Delfland beboet). Of het kerkgebouw wateroverlast heeft gehad, en of de buitenbegraafplaats ondergelopen is, vermeldt de historie niet; doch gezien de omstandigheden en de gemelde verzakking van de straat lijkt dit vrijwel zeker.

De reconstructie van de beschreven plaatsbepaling van overstroming en lekkage is vrij eenvoudig en duidelijk. De driesprong is daar waar de Maasluissedijk op de (bestratede) Markt aansluit. Aan het eind van die stenen straat (de Markt voor zover deze tot Delfland's waterkering behoort) wordt het „straetge" genoemd waar de dijk niet overgelopen was doch lek bleek te zijn. Met dit „straetje" kan, waar het tevens ook de dijk wordt genoemd, niet anders bedoeld zijn dan het begin van de Hoogstraat, waar aan de westzijde „sinte Willeboorts huysken" gestaan had en Cornelis Daniëls zoon woonde. Zie schets van de overstroming -.

Deze plaatsaanduiding van het St. Willibrordshuisje is een onweerlegbare bevestiging van de juistheid van onze eerder reeds te boek gestelde plaatsbepaling van dit huisje (zie A. Bijl Mz. „Het Sint Willibrordshuisje te Vlaerdingen", uitg. Dorsman & Ode 1954), namelijk ter plaatse van de Apotheek van Ir. A.L. Backer).

Uit de omschrijving in meergenoemd „registerken" blijkt overigens dat het bedoelde huisje in die Tijd al had afgedaan, zulks mogelijk in verband met de hervorming, en ter plaatse - of dichtbij- dan het huis van Cornelis Daniëlszoon stond.

Waan melding wordt gemaakt van "de zuytstoup van de bailliu" valt te denken aan het hoekhuis rechts van de Hoogstraat met de stoep aan de Marktzijde. Doch met zekerheid is dit aan de hand van de beschikbare gegevens niet vast te stellen. Baljuw was destijds Pieter Vranckensz. Veenland (niet in Van Linden van den Heuvel en Hoogendijk's De Regeering van Vlaerdingen genoemd).

BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS VAN DE VOORMALIGE RIDDER-
HOFSTAD "HOLY" ONDER VLAARDINGEN.

De ridderhofstad HOLY als bron van inspiratie voor de romantische en dichterlijke geest - met genealogische gegevens betreffende W.H.Dreux, J.G.D.van Nievervaart (echteliëden) en enkele verwanten.

Korte inleiding.

Alvorens over te gaan tot het onderwerp van beschouwing volgt hier de "excursieroute":

Geopend wordt met de bronnenpublicatie van het "Wetboek van de Orde van St.Bertha" en die van de "Romance", daarna volgt de interpretatie en ten slotte een stuk genealogie betreffende de personen, aangegeven in de titel. Het geheel zal in twee afleveringen verschijnen: de eerste aflevering loopt tot en met de bronnenpublicatie van het "Wetboek", de tweede aflevering bevat de bronnenpublicatie van de "Romance", de interpretatie en het tweede gedeelte met de genealogische aantekeningen

-o-o-o-o-o-o-o-

Onder de hierboven staande titel zijn een tweetal verschijnselen samengebracht die we mogen veronderstellen het produkt te zijn van een geestesgesteldheid welke o.a. in het "Nederland" van het begin van de 19e eeuw te signaleren is. Zij zijn in dit geval betrokken bij de ridderhofstad HOLY, toen gelegen in Vlaardinger-Ambacht. Het eerste beschouwen we als een romantisch uitstapje, dat op papier gemaakt is in het "Wetboek van de Orde van St.Bertha", te dateren 1824/1826. Het geeft te zien de aanleiding van de stichting, de "statuten", de orderegels in de vorm van de artikelen 1 t/m 12 en de "procedure" van intrede in de orde.

Het tweede, het produkt van een dichterlijke geest, staat bekend als de z.g. "Romance" over HOLY en is te dateren omstreeks 1813. Het geeft een naamsverklaringsproces te zien, voor welk proces feodale ingrediënten gebruikt zijn, gedrekt in een romantische saus, van de benaming van de ridderhofstad welke neerkomt op: HOLY=heilig.

Dit tweede stuk is reeds een aantal keren gepubliceerd, o.a. in de nu ook als zodanig voormalige Nieuwe Vlaardingsche Courant. Van het eerste stuk kan dat niet gezegd worden, voor zover ik althans kon achterhalen is het nog nimmer in gedrukte vorm verschenen.

De interpretatie zal een poging zijn de twee verschijnselen, dus de "Orde van St.Bertha" en de "Romance", te plaatsen in het tijdsbeeld van de toen bestaande omstandigheden en omgeving. De inhoud der stukken zal van enkele verduidelijkingen worden voorzien voor zover dit mij wenselijk voorkomt.

De genealogische gegevens tenslotte worden geboden met het doel enkele personen wat nader te belichten in hun maatschappelijke omgeving. Dit aspect is wel zo belangrijk, naast de tijdgeest die we vangen onder de noemer "romantiek".

Ter verduidelijking zij nu reeds vermeld dat het einde resp. het begin van een regel in het oorspronkelijke handschrift aangegeven wordt met schuine streepjes: .. / / ...

Bronnenpublicatie:

Archiefingang:

(fiche)

Systematische Catalogus Vlaardingse Bibliotheek 2
Plaatsbeschrijving nr.57

Archief der Gemeente Vlaardingen

Handschriftenverzameling - stmbknr.57

Het stuk zelf:

(omslag voorzijde)

WETBOEK DER ORDE VAN ST.BERTHA, gesticht 18 juli 1824 op de ridderhofstad "HOLY" te Vlaardinger-Ambacht.

blz.1 Copie van het Wetboek der Orde van St.Bertha,Gest.den 18 July 1824 na Christus.(stempels van boven naar onder: Arch.der Gem.Vl.,Bibl. B, stmbknr.8052 - Vereeniging:De Vlaardingsche Oudheidskamer en Visscherij-Museum,no. -Arch.der Gem.Vl.Handschr.verz.stmbknr.57)

blz.2 (blanco)

blz.3 Copie.

In aanmerking nemende,dat reeds in de dagen van Noach,of nog veel vroeger,en voorzeker voor het bouwen van den toren te Babel,de goede voornemens/der menschen bevorderd werden door eene nauwe vereeniging tot zekere genootschap/jen,waarvan de leden zich aan vaste wetten onderwierpen en door onderlinge uitwendige/tekenen zich kenbaar maakten/Zoo is het/Dat op de heerlijkheid Holy en wel bij de geheimzinnige hermitage aldaar,onder/het heilig lommer van het geboome, in eene algemeene vergadering van/achtbare Holyanen en vreemdelingen, die het gastregt aldaar genoten,besloten/is,tot vaststelling van eene orde,bestaande uit Ridders en Ridderessen,/die met algemeene goedkeuring verkozen hebben tot hunnen Patronesse/St.Bertha van ouds de beschermheilige van Holy.Deze orde ,is tot stand/gekomen den 18 van Zomermaand des Jaars 1824,eenige dagen na Sacra/mentsdag, bevorens Pieter en Paulus,ook zal dezelve standhouden/zoolang de wind waait,de haan kraait,de bogen krom zijn,de boeren dom zijn, het vuur gloeit,en het water vloeit./In deze orde zullen aangenomen worden/

1ste De wettige eigenaars van Holy en die dezelve in den bloede bestaan/zoowel mannelijke als vrouwelijke leden,mits zich onderwerpende/aan de hierna volgende wetten/

2de Alle die de regten der gastvrijheid op Holy genoten hebben,nog genieten/of uit 's hartengrond wenschen,die in het vervolg nog te genieten,geene/kunnen,geene gezindheid of geloofsbelijdenis,geen levenstand (behalve /die van schoorsteenvegen en nachtwerker,of opruimer van geheime plaatsen)/worden het lidmaatschap der orde uitgesloten.De ouderdom tot/het aannemen in de orde,is bepaald boven de twaalf tot beneden de/negen en negentig en een half jaar,mits gelijk boven zich onderwerpen/de aan de navolgende wetten,welke onherroepelijk zijn en de striktste gehoorzaamheid vorderen/zij luiden als volgt.

art.1

De orde zal bestaan uit eene Grootmeester,eene Grootmeesteresse/een Dignitaris,een Kancelier,een Ceremoniemeester,een Secretaris/en een onbepaald getal leden/

art.2

Het voorzitterschap zal door den Grootmeester of Grootmeesteresse/worden waargenomen,welke beide voor hun leven worden gekozen/

art.3

Niemand zal tot lid worden aangenomen dan met algemeene goedkeuring,zullende alsdan 50 centen betalen/

blz.4

art.4

Elk nieuw aan te nemen lid zal in eene algemeene en plechtige kapittel/te houden bij de hermitage op de riddermatige hofstad Holy,voor/den Ridder, waarnemende de functien van Ceremoniemeester worden/binnen geleid/

art.5

Alsdan zal aan de aannemeling door de Grootmeester of daartoe te/delegeren Ridder of Ridderes de navolgende vragen ter beantwoording/worden voorgesteld /Ten eerste/Of Hij of Zij belooft een kuisch en eerlijk leven te leiden/ Ten Tweede/Of Hij of Zij belooft zich te zullen onthouden van het eten van onrijpe vruchten/en ongewassen wortelen behalve geele die in hunnen natuurlijken/staat de booze geesten,die in de gedaante van naakte worden,de/Ridderlijke ingewanden zouden mogen doorwoelen,op de krachtadigste wijze kunnen verbannen/

Ten derden/of Hij of Zij belooft alle vrees voor kikvorschen, voor slakken, mét/of zonder huis, voor spinnekoppen met lange of korte pooten/en voor andere levende schepselen, die den menschen geen kwaaddoen/te zullen afleggen/

Ten vierde/Of Hij of Zij belooft geen huwelijk te zullen aangaan strijdig met/de wetten dezer orde en met geen voorwerp dat meer dan eene bult/op de rug, meer dan een houten been of meer armen dan twee heeft/of meer jaren bereikt heeft dan negen en negentig jaren zeven maan/den en drie dagen/

Ten vijfden/Of Hij of Zij belooft geene planten en bloemen op Holy te zullen/verwoesten, maar die integendeel op alle mogelijke wijzen te/zullen behouden en doen vermeerderen/

Ten zesden/Of Hij of Zij belooft om deze heilig ingestelde ridderorde tegen/alle vijanden van buiten en van binnen met mond, pen/en vuisten te zullen verdedigen, desnoods zelf met opoffering/van vier en twintig droppelen bloeds door middel van eenen/scherpen stopnaald uit den tegter oorlel afgetapt/

art.6

blz.5 Op deze voorgestelde vragen zal de aannemeling knielend met luide stemme/ten aanhooren zoowel der geheele ridderlijke vergadering, als der rondzwervende/eksters, kraaijen, boschduiven, vinken en ander gevleugeld gedierte antwoorden/Ja dat belooft ik/

art.7

Op deze belofte van den aannemeling zal de voorzitter toetreden, hem of haar/bij de regter hand oprigten en met het aloude zwaard van Humphry den/ridderslag toebrengen/

art.8

Na dezen ridderslag en nadat de voorzitter zal zijn gezeten, zal de/Ridder, Ceremoniemeester de aangenomene voor de Grootmeesteresse geleiden/welke als dan hem of haar geknield zijnde, de versierselen der orde zal omhangen/waarop de Ceremoniemeester de nieuw aangenomene Ridder of Ridderes/op de voor dezelve bestemde plaats zal geleiden, zullende alzoo de tot Ridder/of Ridderes geslagen, na onderteekening der origineele statuten der Orde/zitting in de Ridderlijke vergadering innemen, en alle voorregten der Orde/deelachtig worden/

art.9

Het costuum der Ridders bij plechtige vergaderingen zal bestaan in een/zwart of donkerblauw bovenkleed, onderklederen naar verkiezing, alleen/geen vuurrood, geen hooggeel of purper/

art.10

De Grootmeesteres zal bij plechtige vergaderingen gekleed zijn met/een zwart bovenkleed en witten sluijer der Ridderessen in een zuiver/wit bovengewaad en witten sluijer, onderklederen naar verkiezing, mits/geen zwart duffel of modderkleurig karsaaij/

art.11

Het versiersel der orde voor beide geslachten zal bestaan in een zwart kruis/aan een groen lint vastgehecht om den hals op de borst neerhangende/

art.12

De afbeelding van St. Bertha, Patronesse dezer orde zal op den dag/der vergadering voor de, in hoofde dezer genoemde hermitage worden opgehangen, terwijl de gantsche zaam vergaderde orde zoowel bij het/plechtig bijeen vergaderen als bij het scheiden van het kapittel, ten/teken van eerbied en hoogachting voorbij deze beeltenis statig zal/wandelen, 't elken reize het hoofd voor haar buigende/

De artikelen van het Wetboek zijn aldus aangenomen en/vastgesteld in het plechtig kapittel der Orde, gehouden den dertigsten/van Hooijmaand des Jaars één duizend acht honderd zes en twintig/en na door het zegel van den Grootmeester te zijn bekrachtigd/door alle leden eigenhandig ondertekend/

Actum in Capitulo a.d.18 Juli 1826/

blz.6 W.H.Dreux van Holy/J.G.D.Dreux van Holy/Dominicus/M.C.Philipse/
J.M.Philipse/J.P.Schuijl van der Does/N.Lagrappe Dominicus/
P.J.van Nievervaart/J.C.H.Stam/J.B.Crol/J.D.Crol/

blz.7 Copie

In aanmerking nemende dat reeds in de dagen van Noach of nog veel vroeger/en voorzeker voor het bouwen van den toren van Babel,de goede voor/nemens der menschen bevorderd werden,door eene nauwe verbintenis/tot zekere genootschappen waarvan de leden zich aan vaste wetten onder/wierpen en door onderlinge uitwendige teekenen zich kenbaar maakten/zoo is het/Dat op de heerlijkheid Holy en wel bij de geheimzinnige Hermitage/aldaar onder het heilige lommer van het geboomte in eene algemene/vergadering van achtbare Holyanen en vreemdelingen die het gest/regt aldaar genoten,besloten is tot vaststelling van eene orde bestaande/uit Ridders en Ridderessen die met algemeene goedkeuring/verkozen hebben tot hunnen Patronesse de heilige Bertha van/ouds beschermheiligē van Holy/

En daar gijlieden Idalie Constance Henriëtte Mom,Johannes/Baptista Crol,Johannes Didericus Crol,zoo wij hopen en vertrouwen ten volle bewust en overtuigd van den luister/ en de voortreffelijkheid dezer orde,uliede gedane/verzoek gunstiglijk in te willigen/alvorens echter de statuten der Orde ons toelaten tot de/plegtigheden der inwijding over te gaan vorderen diezelfde/statuten dat Gijlieden geknield en van eerbied voor de heilige Bertha doordrongen de navolgende vragen/beantwoordt/

Ten eerste/Belooft gijlieden een kuisch en eerlijl leven te zullen leiden/

Ten tweede/Belooft gijlieden uliden te zullen onthouden van het/ eten van onrijpe vruchten en ongewaschene wortelen/behalve geele,die inhunnen natuurlijke staat/de booze geesten die in de gedaante van nakende wormen/de Ridderlijke ingewanden mogen doorwoelen op de/krachtigste wijze kunnen verbannen/

Ten derde/Belooft gijlieden van dezen plegtigen ogenblik afaan/alle vrees voor kikvorschen voor slakken met of zonder huis/ voor spinnekoppen met lange of korte pooten en voor andere/ levende schepselen die den mensch geen kwaad doen te/ zullen afleggen/

blz.8 Ten vierde/Belooft gijlieden geen huwelijk te zullen aangaan strijdig met de/Wetten dezer Orde,en met geen voorwerp dat meer dan eene bultop/den rug,dan meer dan een houten been of meer armen dan twee/heeft,of hetwelk meer jaren mocht hebben bereikt dan negen/en negentig jaren zeven maanden en drie dagen/

Ten vijfde/Belooft gijlieden geene planten noch bloemen op Holy/te zullen verdelen of verwoesten,maar die integendeel op alle/voor uliedden mogelijke wijzen te zullen behouden en doen vermeer/deren/

Ten zesde/Belooft gijlieden om deze heilige ingestelde Ridderorde tegen/alle vijanden van buiten en van binnen met mond/pen en vuisten te zullen verdedigen desnoods zelfs met/ opoffering van vier en twintig druppelen bloeds door middel/van eene scherpe stopnaald uit den regter oorlel afgetapt/

Indien deze uwe voornemens zijn,zegt dan een voor een/Ja,dan beloof ik/

blz.9 t/m 12 blanco (watermerk Pro Patria)

P.J.Westerdijk